

Wisén, Åsa
Tel: 010-698 11 09
asa.wisen@naturvardsverket.se

YTTRANDE
2016-04-28 Ärendenr:
NV-02922-16

Trafikverket
trafikverket@trafikverket.se

Yttrande över miljökonsekvensbeskrivning rörande stabilitetsförbättrande åtgärder i och kring Säveån vid Finngösa samt en ny trumma under väg E20

Naturvårdsverket har erbjudits möjlighet att yttra sig över ett utkast till miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för stabilitetsförbättrande åtgärder i och kring Säveån vid Finngösa samt en ny trumma under väg E20. MKB:n har tagits fram som en del av tillståndsansökan för vattenverksamhet och åtgärder i Natura 2000-område, men utgör också underlag för den vägplan som håller på att tas fram och som Naturvårdsverket har fått på remiss i samrådsversion.

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket anser att MKB:n behöver justeras så att det tydligt går att utläsa förväntade konsekvenser av planerade åtgärder, utan kompensationsåtgärder. Vidare behöver de kumulativa effekterna vägas in i den sammanfattande bedömningen av projektets konsekvenser. Det bör också säkerställas att MKB:n innehåller de senaste uppgifterna från det pågående arbetet med framtagandet av en ny bevarandeplan och mål för det aktuella Natura 2000-området. Naturvårdsverket anser att föreslagna åtgärder kommer att innebära en negativ påverkan på Natura 2000-området. Risk för skada på områdets utpekade värden kan utifrån nu tillgängligt material inte uteslutas.

Skäl

Konsekvensbedömning, kompensationsåtgärder och kumulativa effekter

I samrådshandlingens MKB (s. 59) anges att miljökonsekvenserna bedöms med hänsyn till planerade skyddsåtgärder och vad Trafikverket kallar frivilliga kompensationsåtgärder. Även den sammanfattande bedömningen av påverkan på Natura 2000 (avsnitt 10.2) inkluderar både skyddsåtgärder och kompensationsåtgärder.

Vid bedömning av om tillstånd kan lämnas enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken får endast skyddsåtgärder beaktas, inte kompensationsåtgärder¹. Det är därför väsentligt att i MKB:n tydligt redovisa förväntade konsekvenser *utan* hänsyn taget till kompensationsåtgärder. Vi anser därför att MKB:n behöver justeras i detta avseende.

Ett av syftena med Natura 2000-området är att bevara ett naturligt fennoskandiskt vattendrag som fortsatt får omges av en närmiljö med fri utveckling, rasbranter och trädöverhäng. I MKB:n anges att en betydande del av Natura 2000-området redan är erosionsskyddat eller kommer att erosionsskyddas. I bilaga 6² till MKB:n redogörs även för en succesivt minskande strandvegetation. Naturvårdsverket anser med bakgrund av detta att de kumulativa effekterna som beskrivs under avsnitt 8.6.5 i MKB behöver lyftas in tydligare i den sammanfattande bedömningen av konsekvenserna för Natura 2000-området (avsnitt 10.2 i MKB:n). Det behöver framgå om sökt verksamhet tillsammans med planerade eller pågående åtgärder/verksamheter som bedrivs i området innebär att det kommer att uppstå en skada/betydande störning.

Naturvårdsverket gör, utifrån nu tillgängligt underlag, bedömningen att föreslagna åtgärder kommer att innebära negativ påverkan på Natura 2000-området. Risk för skada på områdets utpekade värden kan utifrån nu tillgängligt material inte uteslutas.

Underlag

Det framgår inte av samrådsunderlaget huruvida Trafikverket har inhämtat de senaste uppgifterna från det arbete som pågår med ny bevarandeplan och mål för Natura 2000-området. Vi anser att det bör säkerställas att MKB:n innehåller de senaste uppgifterna från det pågående arbetet. Detta kan göras genom att kontakta länsstyrelsen.

Redovisning av skyddsåtgärder i vägplanen

I vägplanens planbeskrivning finns ett avsnitt *6.1 Försiktighetsmått och skyddsåtgärder under byggtiden*. Avsnittet bör renodlas till att enbart beskriva sådana skyddsåtgärder som är knutna till genomförandet av planen. Naturvårdsverket anser att skyddsåtgärden *Stödfyllnad med naturgrus, med syfte att efterlikna dagens bottenmaterial* är en permanent skyddsåtgärd som kan fastställas i en vägplan.

Vidare är de kompensationsåtgärder som beskrivs under 6.1.1, enligt vår bedömning, inte att betrakta som tillfälliga under byggtiden.

¹ Se EU-domstolens dom C-521/12

² Kompensationsåtgärder för kungsfiskare vid Finngösabäckens utlopp i Sävån, 2013 (Ornis Pelagicus)

Processerna för planläggning respektive tillståndsprövning

En tillämpning av 4 kap 8 § miljöbalken innebär att en vägplan inte kan fastställas utan att tillståndsfrågan enligt 7 kap 28 a § miljöbalken har prövats. I de fall att verksamhetsutövaren har tagit fram en gemensam miljökonsekvensbeskrivning för såväl prövningen enligt väglagen som miljöbalken bör länsstyrelsen vid godkännande av MKB:n bedöma om denna också uppfyller kraven för tillståndsfrågan enligt 7 kap 28 a § miljöbalken.

Beslut om detta yttrande har fattats av sektionschef EvaLinda Sederholm.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit miljöjuristen Camilla Lindholm samt handläggaren Åsa Wisén, föredragande.

För Naturvårdsverket

EvaLinda Sederholm

Åsa Wisén

Kopia till:
marcus.eidmar@trafikverket.se
helena.irenesson@lansstyrelsen.se